

19.11.2020

Ohje opetusportfolioon laatimiseksi

Opetusportfolioilla hakija voi esittää monia opetusosaamisensa osa-alueita, ja tehtävänäyttyä valmistelevat puolestaan pystyvät arvioimaan eri osa-alueita, hakijan kykyä kehittää opetustaan palautteeseen perustuen sekä hakijan ammatillista kehittymistä.

Opetusosaamisen arvioimiseksi laadittavassa opetusportfolioissa hakija esittää osaamistaan seuraavilla osa-alueilla (3–5 sivua tehtävän luonne huomioiden):

Opetusportfolioon osa-alueet

Henkilötiedot

- henkilö- ja yhteystiedot
- oppiarvo ja tutkinnot

1. Opetusajattelu (opetusfilosofia)

- käsitys oppimisesta ja sen tukemisesta opetuksella

2. Pedagogiset valmiudet

- pedagoginen koulutus
- pedagoginen tutkimus
- hyvästä opetuksesta saadut palkinnot ja huomionsoitukset
- muut meriitit

3. Opetus- ja ohjauskokemus

- opetetut kurssit
- ohjatut opinnäytteet
- toiminta opettajatuutorina
- erilaisten opetusmenetelmien ja oppimisympäristöjen hyödyntäminen
- opiskelijoiden oppimista ja osaamista edistävät opetus- ja ohjauskäytänteet

4. Opetus- ja ohjausosaamisen kehittäminen

- oppimateriaalin kehittäminen ja hyödyntäminen
- oppimisympäristöjen kehittäminen
- opiskelijapalautteiden hyödyntäminen
- tutkimuksen hyödyntäminen opetuksessa

5. Yhteisöllinen opetuksen kehittämistyö

- yhteistyö opettajien, opiskelijoiden ja työelämän kanssa
- tieteidenvälinen yhteistyö
- opetussuunnitelmatyö
- kansainvälisyys
- pedagoginen johtajuus

6. Muut opetukselliset ansiot

7. Aiemmat arviot opetusosaamisesta

Liite: Opetusosaamisen arviointikriteerit

Linkki: [Kuinka arvioimme opetusosaamista rekrytoinneissamme?](#)

Opetusosaamisen arviointikriteerit

Opetusosaamisen arvioinnin pääpaino on kokonaisuudessa. Arviointi perustuu hakuasiakirjoissa dokumentoituihin opetuksellisiin ansioihin, opetusnäyttöön sekä haastatteluun. Opetusosaamisen arviointimatriisi ohjaa kiinnittämään huomiota arvioinnin osatekijöihin, mutta sitä sovelletaan joustavasti.

Opetusosaamisen tehtäväkohtainen tavoitetaso määräytyy tehtävän vaativuuden ja opetuspainotteisuuden perusteella.

Opetusportfolio

	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Taso 4
1. Opetusajattelu (oppimisfilosofia): käsitys oppimisesta ja sen tukemisesta opetuksella.	Ei esitetä perusteltua käsitystä siitä, millaista on hyvä yliopisto-opetus. Pedagoginen ajattelu jäsentymätöntä.	Opetusajattelu esitetään, mutta perustelu tai yhteys opetuksen käytäntöön ei vakuuta (esim. ristiriita portfolion ja opetusnäytön välillä).	Opetusajattelu perustellaan ja sillä on yhteys opetukseen. Pedagoginen ajattelu toteutuu hakijan opetuksessa tai opetuksen suunnittelussa.	Opetusajattelu perustellaan erinomaisesti ja sen yhteys opetuksen toteuttamiseen on esitetty vakuuttavasti. Pedagogisen ajattelun teoreettinen syvyys ohjaa johdonmukaisesti opetuskäytäntöjä.
2. Pedagogiset valmiudet pedagoginen koulutus, opetusosaamisen jatkuva kehittäminen, hyvästä opetuksesta saadut palkinnot ja huomionosoitukset ja muut meriitit.	Ei (yliopisto)pedagogisia opintoja eikä näyttöä vastaavasta kouluttautumisesta. Ei näyttöä opetusosaamisen kehittämisestä.	Vähän (yliopisto)pedagogisia opintoja (5-10 op) tai näyttöä vastaavasta kouluttautumisesta. Jonkin verran näyttöä opetusosaamisen kehittämisestä.	Kohtalaisesti (yliopisto)pedagogisia opintoja (n. 15-25 op) tai näyttöä vastaavasta kouluttautumisesta. Kehittää aktiivisesti opetusosaamistaan.	Runsaasti (yliopisto)pedagogisia opintoja (25-60 op) tai muuta näyttöä vastaavasta kouluttautumisesta. Kehittää opetusosaamistaan suunnitelmallisesti ja aktiivisesti, ja on käsitys ylläpitämisen merkityksestä. Hyvästä opetuksesta saatuja huomionosoituksia.
3. Opetus- ja ohjauskokemus opetetut kurssit, ohjatut oppinnäytteet, toiminta opettajatuutorina/hops-ohjaajana, erilaisten opetusmenetelmien hyödyntäminen, opiskelijoiden oppimista ja osaamista edistävät opetus- ja ohjauskäytänteet.	Ei yliopistotason opetus- eikä ohjauskokemusta. Ei ole käyttänyt erilaisia opetusmenetelmiä (erilaisia tapoja opettaa).	Vähän yliopistotason opetus- ja ohjauskokemusta. Opetusmenetelmien käyttämisessä jonkin verran vaihtelua.	Melko paljon kokemusta yliopisto-opettamisesta, mm. useita kokonaiskursseja sekä ohjauskokemusta perustutkintotason opinnoissa. Näyttöä onnistumisesta oppinnäytetöiden ohjauksessa. Näyttöä erilaisten opetusmenetelmien käytöstä.	Vankka ja moninainen opetus- ja ohjauskokemus (myös väitöskirjatutkijoiden ohjaus). Kokemusta erilaisista opetus- ja ohjaustilanteista (esim. luento, pienryhmä, seminaari) sekä ohjaus- ja oppimisprosessien ohjauksesta (esim. oppinnäyteohjaus, opettajatuutorointi/hops-ohjaus). Vakuuttavaa näyttöä onnistumisesta oppinnäytetöiden ohjauksessa. Monipuolista näyttöä erilaisten opetusmenetelmien tarkoituksenmukaisesta käytöstä opiskelijoiden oppimisen ja osaamisen edistämiseksi.

	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Taso 4
4. Opetus- ja ohjausosaamisen kehittäminen Oppimateriaalin kehittäminen ja hyödyntäminen, oppimisympäristöjen kehittäminen, opiskelijapalautteiden hyödyntäminen, pedagoginen tutkimus (esim. opetuksen ja ohjauksen tutkimus), oman alan tutkimuksen hyödyntäminen opetuksen kehittämisessä.	Ei näyttöä oppimateriaalin kehittämisestä tai käytöstä. Ei näyttöä oppimisympäristöjen tai opetusteknologian käytöstä. Ei kerää opiskelija- tai vertaispalautetta. Ei pedagogisia julkaisuja ja esityksiä.	Näyttöä oppimateriaalin (esim. diasarjat, oppimisalusta, videot ja julkaisut) käytöstä. Näyttöä fyysisten ja/tai virtuaalisten oppimisympäristöjen käytöstä. Jonkin verran kerättyä opiskelija- ja kollegapalautetta sekä ymmärrys sen hyödyntämisestä opetuksen kehittämisessä. Pedagogista kehittämistä tai tutkimusta esitelty yleisölle (esim. julkaisussa tai konferenssissa).	Näyttöä oppimateriaalin tuottamisesta tai näyttöä materiaalin monipuolisesta, oppimista edistävästä käytöstä. Näyttöä oppimisympäristöjen (fyysiset, virtuaaliset) tarkoituksenmukaisesta käytöstä tai kehittämisestä. Palautteen kerääminen systemaattista ja tarkoituksenmukaista. Näyttöjä palautteen hyödyntämisestä opetuksen kehittämisessä. Tekee pedagogista tutkimusta.	Oppimista edistävää, tuotettua tai koostettua materiaalia on saatettu muiden käyttöön (esim. oppikirja, videomateriaali tai verkko-oppimisympäristö). Materiaali on ajantasaista ja sen hyödyistä oppimisessa on näyttöä. Näyttöä oppimisympäristöjen (fyysiset ja virtuaaliset) tarkoituksenmukaisesta ja monipuolisesta kehittämisestä ja käytöstä. Palaute ja omaan opetukseen kohdistuva tutkiva ote omaksuttu opetustyön kehittämisen välttämättömäksi välineeksi. On julkaissut pedagogisia tutkimuksia.
5. Yhteisöllinen opetuksen kehittämistyö: yhteistyö opettajien, opiskelijoiden ja työelämän kanssa, tieteidenvälinen yhteistyö, opetussuunnitelmatyö, kansainvälisyys, pedagoginen johtajuus.	Ei näyttöä opetusyhteistyöstä eikä opetuksen kehittämisestä yhteistyössä muiden kanssa.	Vähän näyttöä opetusta koskevasta yhteisöllisestä kehittämisestä, esimerkiksi osallistunut johonkin opetuksen kehittämistä koskevaan työryhmään.	Useita näyttöjä erilaisesta opetuksen yhteisöllisestä kehittämistyöstä. Osallistunut opetuksen kehittämistä koskeviin työryhmiin, verkostoihin, työelämäyhteistyöhön tai tieteidenväliseen opetuksen kehittämistyöhön.	Osoituksia opetusyhteistyöstä ja aktiivisesta osallistumisesta opetuksen kehittämiseen erilaisissa työryhmissä ja verkostoissa omassa yliopistossa sekä kansallisissa tai kansainvälisissä verkostoissa. Näyttöä pedagogisesta johtajuudesta (esim. opetussuunnitelmatyöryhmän johtaminen).
6. Muut opetukselliset ansiot Esim. aiemmat arviot opetusosaamisesta.				

Opetusnäyttö

	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Taso 4
Opetustilanteen rakentuminen	Osaamis- tai opetustavoitteet eivät tule esiin, eikä opetus asetu osaksi laajempaa kokonaisuutta. Eteneminen on hapuilevaa ja ajankäyttö epätarkoituksenmukaista. Kohderyhmän lähtötasoa ei huomioida.	Osaamis- tai opetustavoitteet esitetään ja tilanne hahmottuu osaksi laajempaa kokonaisuutta. Ajanhallinnassa selkeitä puutteita (esim. lopussa kiirehdintää tai käyttää yliaikaa) Kohderyhmän lähtötason huomioiminen jää vähäiseksi.	Osaamistavoitteet ovat mielekkäät ja toimivat osana laajempaa kokonaisuutta. Opetus on suunniteltu ja mitoitettu hyvin annettuihin aikaraameihin. Kohderyhmän lähtötaso huomioidaan hyvin.	Osaamistavoitteet toimivat erinomaisesti ja nivELYVÄT erinomaisesti laajempaan kokonaisuuteen. Opetus on suunniteltu, jäsenNETTY ja mitoitettu erinomaisesti annettuihin aikaraameihin ja opetuksen rytmitys toimii kiinnostusta ylläpitäen. Kohderyhmän lähtötaso huomioidaan erityisen onnistuneesti.
Opittavan jäsentyminen	Opetusnäytön tehtävänanto ja sisältö eivät vastaa toisiaan. Opetuksesta ei välity tutkimuslähtöisyys. Tilanne rakennetaan pelkän tiedon jakamisen varaan.	Opetusnäytön tehtävänanto ja sisältö vastaavat toisiaan. Opetuksen tutkimuslähtöisyys on osin puutteellista. Aktiiviseen oppimiseen ja kriittiseen ajatteluun ohjaaminen jää vähäiseksi.	Kokonaisuus hahmottuu tarkoituksenmukaisesti suhteessa tavoitteisiin. Opittava perustuu vakuuttavasti tutkimukseen. Oppijoita ohjataan aktiiviseen oppimiseen ja kriittiseen ajatteluun.	Kokonaisuus jäsentyy erinomaisesti osaamistavoitteita vastaavasti. Opittava perustuu monipuoliseen ja keskeiseen tutkimukseen, jota avataan selkeästi ja arvioidaan oivaltavasti. Tilanne motivoi oppijaa itse syventymään opittavaan.
Esitystapa, vuorovaikutus ja havainnollistaminen	Esitystapa ei ole selkeää ja siinä on ymmärtämistä haittaavia piirteitä. Opettajan ja kuulijoiden välillä ei ole vuorovaikutusta. Oppijoita ei kannusteta tekemään oppimistyötä. Havaintovälineiden ja/tai oppimateriaalin käyttö ei ole tarkoituksenmukaista ja haittaa oppimista (esim. liikaa materiaalia).	Esitystapa ei tue tavoitteiden saavuttamista. Vuorovaikutusta on opettajan ja kuulijoiden välillä. Oppijoita aktivoitaan oppimistyöhön, mutta käytetyt menetelmät, materiaalit, teknologian käyttö tai havainnollistamisen keinot jäävät irralliseksi eivätkä tue oppimista.	Esitystapa toimii hyvin. Opettaja ottaa luontevasti kontaktia kuulijoihin ja rohkaisee ajattelemaan, kysymään ja keskustelemaan. Oppijoita motivoitaan tekemään oppimistyötä. Havainnollistaminen ja esimerkkien käyttö selkeyttää teorian ja käytännön yhteyttä. Oppimateriaalin käyttö ja valitut opetusmenetelmät tukevat oppimista.	Esitystapa tukee hyvin tavoitteiden saavuttamista. Vuorovaikutus kestää läpi opetusnäytön ja kuulijoita rohkaistaan osallistumaan. Oppijoita motivoitaan rakentamaan tietoaan esimerkiksi käyttämällä pohdinta- tai aktivoivia tehtäviä. Monipuolinen havainnollistaminen ja esimerkkien käyttö kirkastaa teorian ja käytännön yhteyttä. Oppimateriaalin käyttö ja valitut opetusmenetelmät ovat pedagogisesti harkittuja ja tukevat hyvin osaamistavoitteiden toteutumista.